

Tanulságos ígék Dániel könyvéből

A világnak meg kell látnia: Isten gyermekei nem csak kenyérrel élnek. Mert aki csak a világ eledelét eszi, az sokkal gyengébb lesz, mint az, aki az Úr asztaláról eszik. A világ sok mindennel próbálta helyettesíteni Istent, de próbálkozásai mindig csődöt vallottak.

2.

Pislákol hitünk lángja?

3.

Szeretlek, apa!

4.

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

ÜZENET

XXXV. ÉVF. • 11. SZÁM
2024. JÚNIUS 1.
ÁRA 2 LEJ

Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket!

Mk 10, 14

Egy idő óta a szivárványszínbe öltözöttek, szivárványszínű zászlókat lengetők célba vették a gyermekeket is, hogy maguk hasonlatosságára alakítsák őket. Teremtett mivoltuk megőrzése és Isten rendelése szerinti kibontakoztatása, betöltése érdekében ahhoz kell vinni a gyermekeket, akinek a kezében van a hatalom mennyen és Földön.

Az Úr a gyermekekkel kapcsolatban is ad nekünk utasítást, hiszen az élet folytatását a gyermekáldás ajándékozásával gondolta el a Földön. Ő a gyermeket annyira az élet velejárójává tette, hogy sokan a gyermektelenséget Isten büntetésének gondolják. Választott népének életében a sok gyermekkel való megáldás a legjobb kívánságok közé tartozott. Az elsőszülöttet az Úrnak ajánlották fel, az ő szolgálatára adták. A névadással is a gyermek Istenhez való tartozására utaltak. Azok, akik Isten ajándékában részesültek, a gyermeknevelést már az anyaiólben elkezdték, majd az apa legszentebb feladatává vált a fiúgyermek nevelése, | 3. oktatása.

Gyermekműsor a szentgericei gyülekezeti ház felavatása alkalmával tartott ünnepi istentiszteleten

Fotó: Kiss Gábor

A gyerek nem a jövő, hanem a jelen

Beszélgetés Barta István Zsolt lelkipásztorral

Ne csak egy-két órás alkalmakat szervezzünk a fiataloknak, hanem legyenek közös hétvégék is velük – vallja Barta István Zsolt. A Bulgária-telepi lelkipásztor két éve Zsobokról került Kolozsvárra, ahol lelkesen foglalkozik a gyülekezet gyerekeivel. Az ifjakkal való együttlétet rendkívül fontosnak tartja, hiszen – amint fogalmaz –, ők is a nagy család részét képezik. | 5.

Maradjunk szentek Krisztusban

Megújult a szentgericei gyülekezeti ház

Kettős ünnepre gyűltek össze a szentgericei gyülekezeti tagok május 5-én, hogy anyák napján a szolgálatukba állított, megújult gyülekezeti házukért adjanak hálát.

A hálaadó istentiszteleten Kolumbán Vilmos főjegyző az 1Pét 3, 15 versei alapján hirdette Isten ígését. A tanításban Péter apostol egy szórványban élő gyülekezethez szól, a család és gyülekezet fontosságára hívja fel a figyelmüket, megmutatva mindezzel, milyen eszméket kövessenek a fennmaradásukért. | 8.

Tanulságos ígék Dániel könyvéből 1.

Kié az ifjúság?

Jójakim, Júda királya uralkodásának harmadik esztendejében Nebukadneccar seregei a szent város kapui előtt álltak. S e király átlép az évezredeken, és megjelenik ma is, nem marad ott Jeruzsálem kapui előtt. Nincs olyan „Jeruzsálem”, amely kapui előtt ne állanának babiloni sátrak. Nekukadneccar ma is minden várost ostromol.

Babilon mindenekelőtt az ifjakat akarta magának. Nem elégedett meg néhány templomi edénnyel. Az ő uralkodási szándéka mindenre kiterjedt. Ezért akarta rátenni kezét az ifjúságra, a gyülekezet utánpótlására. Jól tudta, hogy akié az ifjúság, azé a jövő: az ifjakban a jövő katonáit, a leányokban a jövő édesanyjait látta.

Nem is akármilyen ifjakat akart, hanem előkelő származású, fogyatkozás nélkülieket. A gyenge, tehetségtelen fiatalok nem érdekelték, az olyanoktól legszívesebben meg is szabadult volna. Nebukadneccar a korszellem megtestesítője volt. Neki csak az számított, aki teljesíteni tudott. Neki a sztárok kellettnek, a szépségversenyek győztesei, akik a sportban vagy az élet más területén valami kiemelkedőt alkottak. A babiloni király a fiatalokat az udvarába vitte. Ott gazdagon és bőségesen gondoskodott róluk. Elő volt írva, mit egyenek, mit igyanak, és az is, mit tegyenek három esztendeig. Nem számított a költségvetés, mert hiszen a fiatalok átneveléséről volt szó.

A király jól gondoskodott az ifjakról. Nemcsak testükről, hanem a lelkükről is. Azt is meg akarta nekik szabni, miről gondolkodjanak, mit higgyenek. A fiataloknak meg kellett tanulniuk a káldeusok nyelvét, írását, mert a király káldeus fiatalokká akarta formálni őket. Tudta, hogy a fiatalok otthon az anyatejjel más nyelvet, más hitet szívtak magukba. Ezért volt szükség az átnevelésre. Ezért írt elő nekik három évre megtervezett átnevelési programot. A király szeretett hosszú távú terveket készíteni. Át is keresztelte őket, és Babilonban azon a néven kellett őket szólítani.

A király félreérthetetlen terve volt, hogy a fiatalok az átnevelés után neki szolgáljanak. Ezt ma is világosan lehet látni a világban. Ez a világ úgy akarja átnevelni fiataljainkat, hogy ők majd e világnak szolgáljanak és éljenek, ne pedig Istennek. A kommunizmus idején ezért vették el tőlünk iskoláinkat, ezért tiltották meg az egyházi nevelést. Dánielnek és barátainak ezen kellett átmenniük. A király parancsolt, és nekik engedelmeskedniük kellett. A világ ma is el akarja venni gyermekeinket, ő akarja nevelni őket.

Az a csodálatos, hogy Isten az övéire még a babiloni udvarban is tudott vigyázni. Isten áthúzta Nebukadneccar tervét, pedig a király biztos volt a dolgában. De meg kellett tanulnia: Izrael őrzője nem alszik. A fiatalok hamarabb beíratk Isten könyvébe, mint Babilon könyveibe. Isten már a maga szolgálatába állította őket, még mielőtt a király a maga szolgálatába tudta volna őket állítani.

Nebukadneccar sok mindent megtehetett, de célját nem tudta elérni. Istennel próbált szembeszállni, de ez nem volt lehetséges. Istennek lehetősége és módja van arra, hogy az ő gyermekeit célba vigye a világ minden mesterkedése ellenére. Mert Dániel és barátai elhatározták, hogy nem szennyezik be magukat a király eledelével. Az pedig egészen érthetetlen, hogy a felügyelő nem haragudott meg rájuk ezért, hanem ellenkezőleg. Ők azt az eledelt ették, amelyet Isten adott nekik. És ebben épp a király embere vált eszközzé, mint ahogy az történt Mózes életében a fáraó leánya által. A felügyelő félt, hogy az ifjak az egyszerű eledeltől leszaványodnak, ám nem akart hinni szemének, amikor látta, hogy az ifjak szebbek és kövérebbek, mint akik a király eledelét eszik.

A világnak meg kell látnia: Isten gyermekei nem csak kenyérrel élnek. Mert aki csak a világ eledelét eszi, az sokkal nyomorúságosabb, gyengébb lesz, mint az, aki az Úr asztaláról eszik. A világ különböző korokban sok minden-

„Majd ezt mondta király
Aspenáznak, a főudvarmes-
terének, hogy hozzon ifja-
kat Izrael fiai közül, a kirá-
lyi utódok közül, az előkelő
származásúak közül.”

(Dán 1,3)

Pósa Lajos

Nagyapó keresztje

Öreg nagyapónak
Volt egy kis keresztje,
Hazáért harcolva
Kardjával szerezte.

Addig játszott vele
Pajkos unokája:
Egyszer csak oda lett,
Nem akadtak rája.

«Ne bántson, nagyapó!
– A kis fiú kérte –
Majd hogyha nagy leszek,
Szebbet hozok érte!»

nel próbálta helyettesíteni Isten ígését, de próbálkozásai mindig csődöt vallottak.

Mert mit tud adni Isten az embernek? Azt, ami e fiataloknak adatik: felülről való bölcsesség. Ő e bölcsességet elrejtette a világ értelmesei előtt, de a kisdedeknek, az övéinek megadta. Isten százszor többet tud adni az övéinek, mint ez a világ.

E könyvben gyakorta olvassuk a következő kifejezést: Isten ad, Isten adott. Megadta ezen ifjaknak mindazt, amire szükségük volt. Dánielnek megadta az írás és álommagyarázás ajándékát is. Mert e könyv középpontjában nem Dániel áll, sem az ő barátai, hanem az ajándékozó Isten. Amit ő adott, az pedig leginkább egyszülött fiában teljesedett be.

Ez a mi reménységünk, mégpedig az, hogy gyermekeink, unokáink nem fognak elveszni Babilon udvarában, mert ők meg vannak keresztelve az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Mi ezzel a hittel tekinthetünk gyermekeinkre, hogy ők Isten tulajdonai, az ő népéhez tartoznak.

Kié lesz az ifjúság? Mi lesz a gyermekeinkkel, az eljövendő nemzedékekkel? Lesz-e Krisztusnak gyülekezete a következő nemzedékekben? Ez az egyik legnyugtalanítóbb kérdés számunkra. Dániel könyvének első fejezete arra tanít, hogy ne essünk kétségbe. A világ nem tudja gyermekeinket elhódítani Krisztustól. Isten nem engedi meg, hogy e világ elrabolja az ő lelküket.

Dániel ideje óta rengeteg nemzedék telt el, ám Isten gondoskodott arról, hogy minden időben szólítson meg és hívjon el magának fiatalokat. Ahogy Jézus megszólította Pétert és András, Jakabot és Jánost, majd a damaszkuszi úton Pál apostolt. Megszólított és elhívott minket is, legyen áldott az ő neve.

Kórházlelkészek Erdélyben

• KOLOZSVÁR

Buzogány Emese, Megyei Sürgősségi Klinika
Elérhetőség: e-mail: buzoganyemese@gmail.com,
tel.: 0740-368663

Balogh Gyöngyi, Onkológia
Elérhetőség: e-mail: gybalogh@gmail.com,
tel.: 0740-295770

Erdélyi Tünde, III-as belgyógyászat
Elérhetőség: e-mail: erdelyitunde68@yahoo.com,
tel.: 0731-159892

• MAROSVÁSÁRHELY

Korodi Csaba, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: csabakorodi62@gmail.com,
tel.: 0723-331317

Lakatos Gabriella, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: lakatos.gabriella@gmail.com,
tel.: 0746-091941

• BRASSÓ

Magyari János, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: magyariioan@yahoo.com,
tel.: 0721-564553

• BÁNFFYHUNYAD

Lukács Margit, Városi Kórház
Elérhetőség: e-mail: lukacsmanyika@yahoo.com,
tel.: 0724-056691

• SEPSISZENTGYÖRGY

Orbán Edit, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: edit.orban@yahoo.ca,
tel.: 0729-807973

Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket!

1. A Jézusban megjelent isteni kegyelem minden embernek szól születésétől kezdve. Hitünk szerint a megkeresztelt gyermek szülei, testvéreivel együtt Krisztushoz tartozik, az ő ajándékainak részese. Egyedül Krisztus által jutunk a „tökéletességre”, az érettségre, az igazság gyümölcseinek a megtermésére, a szent templommá válásra (Ef 2, 21), Isten igaz ismeretére.

Jézus parancsa arra mutat, milyen nagy értékkel bír a gyermek az ő szívében. Nála válnak a kicsik nagyká és a magukat nagyoknak tartók kicsinyekké, nála lesz a hatalmas gyengévé, a gyenge erőssé, a megvetett megbecsültté.

Jézus az ő parancsával jelezte: a kicsik is az ő tanítványai, sőt, ha ők elhallgatnak, helyettük a kövek fognak megszólalni Isten nagyságos dolgairól. Ő semmi rosszat nem gondol

azokról a gyermekekről, akik hozzá akarnak menni. Ezért mondja: ilyeneké a mennyek országa, azoké, akik Isten előtt kicsinyek tudnak lenni, mint a kisgyermek, s akik kiáltják: „abbá, Atyám!”, és nagy reménységgel közelítenek hozzá.

Ha a felnőtt nem olyan örömmel veszi ajkára az Atya nevét, mint ahogy a gyermek az apja nevét, és nem olyan bizalommal megy az Atyához, mint a gyermek az apjához, nem mehet be Isten házába. Ahogy a kisgyermeknek öröm az apai vezetés és szeretet, úgy legyen a felnőttnek is öröm Isten adománya és a Szentlélek általi vezetés. Aki már megtapasztalta azt, amit csak Jézusnál lehet megtalálni, készséggel és örömmel viszi gyermekét Jézushoz.

Engedjük Jézushoz a gyermekeket, mert ami nekünk a gyermekkel kapcsolatban lehetetlen, neki lehetséges. Jézusnál történik meg a hitre jutás és annak megjutalmazása. Jézusban a testvér nélküli gyermek olyan testvérré talál, akinek hűsége felhőkön felüli. Ő a kisgyermek magához hívásával szívünkbe helyezi, hogy az általa megjelent üdvözítő kegyelem nekik is szól, sőt azoknak is, akikről mi nem gondoljuk. Aki kezét Jézushoz nyújtja, ő azt üresen nem hagyja. A hajlandóság és a vágy nem marad válasz nélkül.

Engedjük hozzá a gyermekeket, hogy e világ sötétségében lássák az ő szeretetét, szelídségét felragyogni. Akik az ő csodálatos tulajdonságait magukévá teszik, képesek lesznek egymáshoz Jézus szerint viszonyulni. Ma, ha Isten hívását halljátok, meg ne keményítsétek szíveteke!

Népviselőbe öltözött gyermekek a székelyszentkeresztbéli templom felavatása alkalmával tartott ünnepségen

Fotó: Magyar Humor (a kép illusztráció)

| SZÉKELY JÓZSEF ny. lelkipásztor |

Pislákol hitünk lángja?

Emberekre nehezedő nyomással teli világban élünk. Elvárásokat támasztanak és támasztunk mi is magunkkal és másokkal szemben, amelyek azt eredményezik, hogy életünket egy teljesítmény kényszerében élő világba hajtják. Így kevésbé tudunk ott lenni, ahol jogosan elvárnak minket. Nem tudunk arra figyelni, amelyre éppen kellene; ennek következtében fontos dolgok maradhatnak el életünkben, és fontos lehetőségeket szalaszthatunk el. Szentírásbeli hasonlaltal élve nem Máriaként, hanem az ő testvéreként, Mártaként éljük napjainkat. Ugyanakkor minden igehirdetésnek úgy van értelme és fontossága, ha abból jó cselekedetek és jó döntések következnek az ember életében.

Sokszor lehangolódunk, amikor látjuk, hogy kevés a munkás az Úr szőlőjében, és láthatatlan a munka, amelyet végzünk. Ám Jézus felszabadít minket a nyomasztó terhek alól, és megmutatja az igazi szolgálat lehetőségét és útját. Hiszen az igazi szolgálat kiváltság, amelyre elhívást nyerhetünk, és így örömmel szolgálhatunk. Mert erő ad Isten életünk minden helyzetében. Az örömteljes szolgálatról Jézus így vall: „ezeket beszéltem néktek, hogy megmaradjon ti

bennetek az én örömem és a ti örömetek beteljék.” (Jn 15,11)

A Szentírás tanítása szerint Isten a férfit és nőt azzal a joggal, feladattal és felelősséggel ruházta fel, hogy az egész teremtett világon uralkodjon. S közben reménykedve várjuk Krisztus visszajövetelét. Viszont számolnunk kell azzal, hogy még sok évig kell az embernek a Földön élnie. S ha a fogyasztás és környezetszennyeződés ilyen ütemben folytatódik, valamint elhanyagoljuk a környezetvédelmi problémákat, ha önző módon nem gondolunk a következő nemzedékekre, akkor engedetlenek vagyunk Isten parancsával szemben. S unokáink egészségtelen, terméketlen földet fognak tőlünk örökölni. A környezetvédelem hitünk egyik központi témája, az egyház számos feladatának egyike a misszió, az igehirdetés és a diakónia mellett. Vigyázzunk tehát a természetre, mert Isten ajándékozta nekünk.

Kiben és miben bízhatunk akkor, amikor életünkre valamilyen nagy súly nehezedik, amelyet akár egyénként, akár egy közösség tagjaként kell elviselnünk? – A remény Istennek azon ajándéka, amely utat tud mutatni a nehéz időkben. „Isten kamrájában a remény áll a legnagyobb zsákban, és mindig ki van a madzagja

oldva, hogy mindenki belenyúlhasson” – írja Mikszáth Kálmán. Ha van remény, nem adjuk fel akkor sem, amikor nehéz megoldást találni egy-egy problémára.

Bibliát olvasó, imádkozó, szorgalmas templomlátogató, jókedvű adakozó, káros szenvedélyektől mentes, tiszta életet élő, példamutató keresztyénekre van szükség különösen a mai elvilágiasodott társadalomban. Időszerű Kálvin János (Jean Calvin) francia reformátor megállapítása: „nem magunkkal dicsekedünk, hanem bizodalunkat az élő Istenbe vetjük, mert meg van írva: az ő arca előtt merészen járnak az igazak.”

Növekedünk-e a hitben folyamatosan, vagy pedig pislákol hitünk lángja? Ha rendületlenül hiszünk Isten ígéreteiben, akkor nem fogunk félni a világban levő borzalmaktól, nem fogunk elsodorni minket a múló vágyak és szenvedélyek, mint olyan sokakat. Krisztus mai tanítványaként, lámpásaiként kell világosságot szolgáltatnunk – hitbuzgó, önfeláldozó szolgálatunkkal – elcsüggedt, elfáradt embertársainknak. Életünk mozgatórugója legyen a szeretet, a békesség és alázat. Jézus előttünk a példa, aki azért jött, hogy szolgáljon és életét adja váltságul sokakért.

| BÁNYAI LÁSZLÓ |

Szeretlek, apa!

Milyen az, amikor hazaérsz valahonnan? Egy nagyobb útról vagy csak egy pár órási ügyintézésről. Mit érzel, amikor belépsz az ajtón? Amikor az autóval begurulsz a parkolóba, a ház elé vagy az udvarra? Amikor érzed, hogy otthon vagy végre. Otthon, a megszokott környezetben, ahol fellélegezhetsz, ahol átválthatsz otthoni üzemmódba. Ami egy igazi átváltozás. Ahol teljesen önmagadat adod. Jóval és rosszal egyaránt.

Hosszú utakon, amikor még sok-sok kilométer áll előtted, még csak vágyálom mindez. A hazaérés. A megérkezés. Az otthon. A szeretet. Az ölelés. Olyankor még feszült vagy, és arra összpontosítasz, hogy épségben hazatérj. Megérkezz. Mert sok a rossz hír, sok a baj, a tragédia. Amik mind-mind intenek. Arra, hogy légy óvatos, mert a baj gyors lábakon jár. És te haza akarsz élni. Haza, ahol már várnak. Gondolnak rád. Talán azon tűnődnek, vajon hol lehetsz, merre járhat az éppen. Talán egy imát is mondanak érted, hogy hazaérj épségben. Hozzátuk. A karjaik közé.

Gondolatban veled vannak. Gondolataik vissza-visszatérnek hozzád. Megidéznek arcokat és mágnesként vonzanak haza. Gyere, várunk!

Aztán lassan begördül az autó az udvarra, becsukod magad mögött a kaput. Otthon vagy. Hazaértél. Egy többórás vagy többnapos út véget ért. S te kifújhatod magad.

Nem kell mindig hosszú útról érkezned ahhoz, hogy várd a megérkezést. Elég egy gondokkal terhelt nap. Amikor csak jöttél-mentél, s ügyeket vonszoltál. Akár házon belül is, mert mindig várt egy újabb sürgető feladat. Aztán egy még újabb. Mert ilyenek ezek. Nem akarnak elfogyni.

Végre otthon, fáradt vagy, pakolsz. Még nem álltál át. Még gondolatban úton vagy. Még ural a stressz, a görcs. Kezet mostál, átöltöztél. Magadhoz térsz. Végre a lelked is megérkezett.

Fotó: Kiss Gábor

Aztán belépsz hozzá. Mesét néz. A tekintetek összeér. Ellágyulsz. Sorjáznak előtted a nap során elvégzett teendők. Gondok és terhek. És most végre látod a lényegét. Őt. És ez segít, hogy újra, megint átértékelj mindent. És lásd, hogy kiért és miért ez az egész. Mert csak így van értelme. Ha ő itthon van és vár rád. Ha ő rád néz, amikor hazaérsz; a tekintetek és karok összeölelkezik és pont kerül mindenre. Egy egész napra is.

Csak így van értelme mindennek. A szorongásnak. Az elmenésnek és a hazatérésnek. Ezzel az öleléssel. És tudod, hogy ha a következő pillanatban minden véget érne, boldog megelégedettséggel mennél el. Mert volt pár jó pillanatod. Volt valaki, aki várt rád, aki ott volt, amikor érteztél. Aki azt mondta: szeretlek, apa!

És ez szétbont minden rosszat. Szétmorzsolja a lelkedre nehezedő terheket, mert érzed, hogy van értelme. Van értelme minden útnak, mert van valaki, aki hazavár. Rád néz és átölel. A tekintetében elmerülsz, mint egy tó tükrében. És ez jelzi a lényegét, amelytől új erőre kapsz. Megújulsz s nekimegy a holnapnak is. Szétmorzsolod a sziklákat. Elhordod a hegyeket az útból. Mert van kiért.

Zlatan Ibrahimovics, a szenális focista mondta egyszer: a boldogság valójában pillanatokból áll. Most éppen boldognak érzed magad, aztán lehet, hogy tíz perc múlva minden más lesz, s háborogni fogsz. De most még boldog vagy. Hát becsüld meg a pillanatot, amely a tiéd. Most.

| FÁBIÁN TIBOR |

Ima gyermekekért

Adj a gyerekeknek okosan szerető szülőket, hiszen a feltétlen elfogadás és az értelmes szabályok egy életen át tartást adnak nekik.

Adj a gyerekeknek biztonságot, táplálékot és egészséges környezetet, mert a testi fejlődés a szellemi fejlődés alapja.

Adj a gyerekeknek derűs, nyugodt felnőtteket, mert a harmónia megsokszorozza a lelki erőket.

Adj a gyerekeknek a tanulásukat bátorító, erősítő oktatást, hogy szeressenek tanulni, mert az ember a tanulás által emelkedhet fel.

Adj a gyerekeknek önálló nevelőket, mert önálló nevelő tud tetteiért felelősséget vállaló emberekké nevelni.

Adj a gyerekeknek sok szabad tevékenységet, mert ennek során ismerik meg önmagukat, környezetüket és lehetőségeiket.

Adj a gyerekeknek társakat a tanuláshoz, mert egymástól könnyebben tanulnak, mint a felnőttéktől.

Adj a gyerekeknek sokféle életkorú társat, hogy együtt tevékenykedhessenek, mert a természetes közösségben ismerik meg a társadalmi szabályokat.

Adj a gyerekeknek nyílt, hazugságmentes társadalmat, amely nem manipulációra, szolgálalkúságra és mások érdekeinek megsértésére tanítja őket, hanem együttműködésre, a hosszú távú közös érdekek megkeresésére.

GYARMATHY ÉVA pszichológusnő imája

Az én Édesanyám

Az én édesanyám,
amikor arca vidám,
úgy tündökölt rám mosolya,
Mint rétre a napocska.

Az én édesanyám hangja
Lelkem mindig megnyugtatta.
Éneke, mint tündérek dala,
Esténként lelkem balzsamozta.

Az én édesanyám csókja
gyógyír minden vészes gondra.
Gondolkodtam, miből lehet,
De ez máig rejtély nekem.

Az én édesanyám szeretete
drágább, mint a világ kincse.
Ilyen sehol máshol sincsen,
Csak édesanyám szívében.

SÜKÖSD MÁRIA-MAGDOLNA
Aranyosgyéres, V. osztályos tanuló

A gyerek nem a jövő, hanem a jelen

1. – Miért fontos a gyermekmunka az egyházban?

– Az egyházközség korábbi lelkipásztora, Visky János számára három évtizeden keresztül rendkívül fontos volt a gyülekezet lelki élete. Az, hogy a közösség lelkileg erősödjék. Ennek gyümölcseit aratjuk kollégámmal, Simon Jánossal együtt, és örülünk, hogy folytathatjuk a megkezdett munkát. Fontosnak tartom, hogy a gyerekekkel is foglalkozunk, ugyanis ők is a nagy család részei. Úgy gondolok a közösségre, mint egy házra. Ezért nevezzük így: egyház. A gyerekeknek is látniuk kell a közösséget, hogy felismerjék, ők is oda tartoznak.

– Mi a különbség az iskolában történő vallásitanítás és a gyülekezetben való vasárnapi iskola között?

– Az iskolai közeg teljesen más. A kötelező vallásoktatás iskolai keretekbe van helyezve: hetente egy órát a gyerek a vallás tanárnővel tanul. Örülök, hogy létezik vallásoktatás az iskolákban, viszont a gyülekezetben ez bensőségebbé tud válni. Itt a vallást nem tantárgyként kezeljük, hanem családi hangulatban, felszabadultan vagyunk együtt. A vasárnapi iskolai alkalmakon beszélünk a gyülekezetről is nekik, az egyházzal, arról, miért jó követni Krisztust, és miért jó része lenni egy nagy családnak.

– Kik tartják a vallásórákat?

– Gyülekezetünkben több mint két évtizede képzett pedagógusok és ifisek tartják. Nyilván mi, lelkészek is részt veszünk a munkában. A munkatársakkal beszélgetünk, kiértékeljük az alkalmakat. A vasárnapi iskolai munkatársi közösség vezetője Nagy Bence Melinda, aki 20 éve végzi ezt önkéntesen. Gyerekként járt a gyülekezetbe, utána ifis lett, majd később azt mondta: ezt nem szeretném abbahagyni, hanem szeretnék én is szolgálni, ha már annyit kaptam a gyülekezettől. Melinda szerint vannak olyan ifisek, akiket ő kisgyerekeként tanított a gyülekezetben, most pedig a munkatársai.

– Konfirmálás után maradnak-e a fiatalok az ifiben?

– Nyilván vannak olyanok, akik lemaradnak, viszont elég sok konfirmandus lesz ifis. Lehetőséget adunk arra nekik, hogy eljöjjenek ifire, mielőtt konfirmálnak. Sokan már bekapcsolódnak konfirmandusként. A jelenlegi ifinek szívügye, hogy újakat bevonjunk. Minden ifis meg van bízva azzal, hogy figyeljen egy-egy konfirmandusra. Lényeg, hogy ne csak egy-kétórás alkalmakat szervezzünk a fiataloknak, hanem legyenek hétfvégék is.

– Készültök-e gyermeknapra?

– Régebb sok rendezvényünk volt gyereknap tájkán is, viszont rájöttünk, hogy a nagyvárosban sok lehetőség van a gyerekek számára. Ezért idén különleges módon egy koncertre fogunk menni, hirdettük ezt időben, hívtuk a gyerekeket is, a családokat, jöjjenek az *Ez az a nap!* című keresztyén zenefesztiválra, amely Miskolcon lesz. A vasárnapi iskola mellett vannak házaspáralkalmaink péntek esténként, és ezzel párhuzamosan zajlik gyerekfoglalkozás. Ott is önkéntesek dolgoznak. Ez úgy indult annak idején, hogy zenepénteket szerveztünk a gyerekeknek: miközben mi fent bibliaórán beszélgettünk, a gyerekek lent zenél-

Barta István Zsolt lelkipásztor (balra) az újraindult Kolozsvári Ifjúsági Színjátszók Találkozásán (KISZT)

ni tanultak hangszereken, énekeltek, majd mindazt előadták a gyülekezetben.

– Milyen táborokat szerveztek?

– A vakációs bibliahét július 1. és 7. között lesz. Nem csak a gyülekezetből érkeznek, ilyenkor eljön olyan szülő is, aki soha nem volt a templom körül, de jön a gyereke után, és az repdes az örömtől, hogy milyen jó volt itt. Néha 90–100 gyerek is összegyűl, s ahhoz képest, hogy városi közegben vagyunk, ez nem kis szám. A gyerektábor július 15. és 22. között szokott lenni, Lesen, fent a hegyekben. Nyilván kevesebben vannak, de más élmény az, amikor tábori közegben közösen alszanak. Újdonság, hogy idén konfirmandus tábor is szervezzük. Az elsőéves konfirmandusoknak július 8. és 15. között rendezzük a táborát a tóközi gyülekezettel együtt. Fiataljaink megismerkednek, és az a terv, hogy a konfirmációs táborunk végére elhívjuk a szülőket is, zárjuk közösen a vasárnapot.

– Mit jelent számokra a gyerekekkel való foglalkozás?

– A gyerekek nem a jövőt jelentik, hanem a jelen. Velük most kell foglalkozni. Fontos, hogy valaki megértse az ő nyelvüket, gyereknyelven beszéljen velük. A másik lényeges dolog: hiteles életet éljünk. A gyermekeink nem azt fogják tenni, amit mondunk, hanem azt, amit megélünk. A keresztyén nevelés elsődleges intézménye a család, majd az egyház, végül az iskola. De a családból indul minden, és úgy tudjuk felkarolni őket, ha együtt megyünk velük a templomba. Nekem is jól esik az, amikor látom, hogy szülőkként jönnek. Személyes beszélgetések során felkeresem őket, ha hiányoznak az alkalmakról. Megkérdezem, mi történt. A fiatalok vágnak arra, hogy megértsék őket, és ha ezt megtapasztalják az egyházban, akkor visszavágnak, mert a világban ezt ritkán tapasztalják.

– Részt vesztek-e a kolozsvári ifis rendezvényeken?

– Igyekezünk mindenhol jelen lenni. A sportnapot sokan szeretik, a röplabdacsapat, focicsapat összekovácsolja a társaságot. Általában pizzával vagy kiruccanással szoktuk zárni a napot. Tavaly díjat is nyertünk, azt hiszem, röplabdában. Újraindult a Kolozsvári Ifjúsági Színjátszók Találkozója (KISZT), ez régen Kolozsmonostoron zajlott, ugyancsak díjat nyertünk a tavaly, egy ifjúnk írta a színdarabot. Bevonta a kátésokat is, kiosztotta nekik a szerepeket, beleélték magukat. Hatalmas élmény volt számukra, hogy együtt vettek részt valamiben.

– Az IKE-s rendezvényekre is jártok?

– Igen. A gyerek- és konfirmációs táborok mellett ifis táboraink is vannak, többnyire augusztusban. Ráadásul most már ott tartunk, hogy magukkal hoznak egy-egy társat. Nem szégyellik az iskolában, hogy ők ifire járnak, hanem azt mondják: jó ez a társaság, gyere el te is. Idén négy fiatalunk az IKE által szervezett munkatársképzőn is részt vett. Legutóbb azok, akik elmentek munkatársképzőre, a következő hétfvégén már tartották az ifit. Ha házaspár táborába megyünk, igyekezünk egy-két ifist magunkkal vinni, hogy vigyázzanak a gyerekekre. Addig a házaspárokkal előadásokon veszünk részt.

– Hogyan működik az iratmisszió?

– Ennek is évtizedes hagyománya van. Mindig ott vannak a könyvek az asztalon, a templomban lehetőség van könyvet vásárolni. Másfél éve jótékonyági süteményvásárt szerveztünk, a bevételéből könyveket vásároltunk, és elindítottunk egy könyvkölcsönzőt. Időnként bemutattunk egy-egy kiadványt a szószékről, amelyet együtt ajánlunk is elolvasásra. Nyilván az egyházi folyóiratokat is többen rendelik, olvasásuk. Fontos, hogy tudjuk, mi történik az egyházunkban, és az *Üzenet* sok olyan hasznos cikket tartalmaz, amely segít nagyobb perspektívában látni a dolgokat. Az *Üzenet* mindig ott van hátul az asztalon, azok a folyóiratok, amelyeket az egyházkerület forgalmaz.

Forrás: a gyülekezet Facebook-oldala

Mi mozdít ki a komfortzónámból?

Regisztráció a Váls irányt! IKE Fesztiválra

Az évek során volt néhány lépésem, amelyet a környezetem bizalmatlanul szemlél, várta, mikor térek észhez és ezzel együtt vissza a normális kerékvágásba. Az egyik ilyen volt, amikor felmondtam állásomat azért, hogy néhány hónapot az Egyesült Államokban tölthessek. 23 éves voltam, a család legkisebbje, aki soha nem hagyta el még az országot sem egyedül, nemhogy a kontinenst. Ráadásul még soha nem ültem repülőgépen, és az angoltudásom is kez-

detleges volt. Ez így elég ahhoz, hogy kalandos út legyen, gondoltam, vágjunk bele. A program ára bőven meghaladta azt a keretet, amelyet ki tudtam volna fizetni, ezért az utat egy két éves tervezés és spórolás előzte meg: ösztöndíjak, fizetés egy része, szülinapra és karácsonyra kapott hozzájárulások.

A történet persze úgy kezdődött, hogy barátokkal fogok menni, de minden alkalommal elpártoltak mellőlem, amikor rájöttek,

komolyan gondolom. Aztán egyik reggel úgy ébredtem, hogy nem győzködök tovább senkit, nem hagyom, hogy máson múljon az, amit annyira szeretnék. Belevágtam hát egyedül. Mindig csak egy lépést – mondogattam magamnak először az iratkozáskor, majd a vízum benyújtásánál, később az interjún, az út megtervezésekor és főképp kiutazáskor. Akkor azt mondtam, nem félek, ma már úgy gondolom, tudatos tervezés volt bennem, mert éreztem: ha hagyom eluralkodni magamon egyszerre az egész súlyát, végem van. A listám első pontja arról, hogy mit szeretnék ott megvalósítani, egyszerű volt: „csak maradjak életben valahogy”. Megérkezve New-Yorkba rendkívül aprónak éreztem magamat, mégis ott kezdődött életem egyik legnagyobb kalandja, amiért hálás vagyok magamnak, hogy megléptem, s hálás vagyok a Gondviselőnek, amiért megsegített és épségben hazajutottam.

A cikk írása előtt, amikor arra kértek, írjam le egy-két mondatban, mi mozdít ki a komfortzónámból, azt mondtam, egy szóval is megtehetem: az ébresztőórám. Arra törekszem minden nap, hogy csak egy kicsivel legyek bátrabb valamiben, mint előtte voltam. Ha pedig mégsem sikerül, akkor legyen bátorságom következő alkalommal is odaállni és újra megpróbálni.

Isten minket nemcsak a számunkra jelentősnek tűnő helyzetekben, hanem naponta próbál kimozdítani a megszokottból, elhívni, közelebb vonni magához. A Váls irányt! IKE Fesztivál sok előadót, foglalkozást, tevékenységet, alkalmat tartogat, amelyekben kimozdulhatunk és megláthatjuk rajta keresztül a világot, társunkat, önmagunkat.

Ha kész vagy kimozdulni, jelentkez be a valtsiranyt.ro honlapon a nyár legnagyobb kalandjára, és találkozzunk Zeteváralján augusztus 4-8. között!

Váls irányt!
IKE Fesztivál
2022. július 5-9.
ZETEVÁRALJA

| KÜRTI TÜNDE |

Ép testben ép lélek

Az állítás, hogy ép testben ép lélek, direkt és személyes. De mit kezdjek én vele? Megkezdhetetlen számomra az a kérdés, hogy ép testben fejlődik-e a lélek. Válaszként mindegyre azal találkozom személyes és kevésbé személyes tapasztalataimban, hogy amikor a földi testem

ép és tökéletesen működik, akkor a lelkem könnyebben elhallgat. Amikor hajlandóak vagyunk ránézni Jézusra, Isten igéjére, amely testté lett közöttünk, akkor Isten megadja a felismerés ajándékát. Az ige így fogalmaz: „mivel tehát Krisztus testben szenvedett, vértézzétek fel ma-

gokat azzal a felismeréssel, hogy aki testileg szenvedett, az elszakad a bűntől” (1Pét 4,1).

A mi erőtlenségünk megítéli a testünket! Mit kezdjen az ember az idő haladtának azzal a humorával, hogy ő még futott a busz után gyerekként vagy tornaórán bukfacezett társaival. Bolondság-e ilyenkor azt kérdezni, hogy Jézus milyen lélekkel öregedett volna meg itt a Földön, ha már emberi teste nem ép és fiatal?

Valahol az ép test a lélek ellensége, a megtört test megtöri a lelket, a léleknek pedig elkerülhetetlenül meg kell törnie a testben lévő bűn által. Isten csak a megtört szívűekhez tud közel jönni, a bűn hatalmát Isten emberként csak a megtört testben vehette el. Jézus megtörtetett testén keresztül mutatta meg az ő teljességét. Az ő Atyját csak a megváltáson keresztül ismerhetjük meg. Krisztus testének mindig is össze kellett törnie a legmegfoghatóbb értelemben, hogy az ő testi szenvedése által ne a bűn uralkodjon a mi testünkben, mert ő „a megrepedt nádszálát nem töri össze” (Ézs 42, 3a).

Legyek éber, mert az élet hamarabb rám talál, mintsem vele én bármit is kezdek, ezért cselekedjek bármit is, kizárólag hálából tegyem. Ne ringassam magamat hazugságban, hogy csupán diétával, esetleg sportolással jobban vagy többet élek. Csakis Isten kegyelméből élünk tovább, mint a mai nap. Ez az a kegyelem, amely egyedül képes minket megtartani, tanítva a hálára, és ebben a hálában egyedül ép a lélek.

| GERÉB APOR |

Egy fürdő, amelyhez nem kell törülköző

Kapcsolódás a természettel, séta az erdőben, megnyugvás, kikapcsolódás a mindennapok problémáiból. Erről szól a Japánból eredő sinrin-joku, amelyet nálunk erdőfürdőzésnek neveznek, a jelenségről Pásztor Krisztinával beszélgettünk.

– Mit értünk erdőfürdőzés alatt?

– A résztvevők tudják megmondani igazából, milyen érzés ez. De visszatérve a racionalitás mezejére: nem úgy kell elképzelni az egészet, hogy kiviszünk az erdőbe egy cseberben vizet, és ott megfürdünk a fák alatt. Hanem azt, hogy az erdőben tudatosan sétálunk, lassan egy meditatív sétán veszünk részt, amely nyugtat, harmonizál, sőt az immunrendszert is erősíti.

– Mi a jelentése és honnan jön?

– Azt már rég bizonyították, hogy a természetnek, különösen az erdőnek gyógyító ereje, hatá-

– A vezetett erdőfürdőzések közül van szigorúbb és lazább. Ezt hogyan kell elképzelni?

– Az ösztönös megérzéseimre bízom magam, amikor ilyen sétát vezetek, mert egyrészt figyelembe veszem az aznapi energiáimat, másrészt a csoport résztvevőinek energiáira is tekintettel

A nyugati társadalom stresszes életvitele miatt az emberek egyre kevesebbet tartózkodnak a természetben

sa van. A múlt században, az 1980-as években, Japánban a mezőgazdasági minisztérium elrendelte, hogy az erdőfürdőzés orvosilag felírható legyen, kezelésszerűen. Ez abból áll, hogy az emberek vezetett sétán vesznek részt az erdőben, ez alatt az egész hét, hónap vagy akár az egész év stresszét le lehet vezetni, és a gondok okozta mindenféle betegségben is segít. Japánból egyébként több dolog kezd elterjedni felénk is, ilyen a reiki, (bizonyos gyógy mód), a butoh (táncszínház), és a sinrin-joku (az erdőfürdőzés). Én ötvözöm ez utóbbit a reikivel, ez abból áll, hogy kimegyünk az erdőbe, ott egy vezetett sétán viszem végig a résztvevőket, egy képzeletbeli sétányon megyünk át az öt érzékszerven keresztül, és a saját lelkünk egyre mélyebb rétegeibe próbálunk behatolni. Ez önismereti, meditáció jellegű, ennek végén felüdült, energikus, megfiatalodott állapotba kerülhetünk, s alig várjuk, hogy újabb sétán vegyünk részt.

vagyok, ezek összehangolódnak egy sétában, majd elindul a tulajdonképpeni fürdőzés, ez alatt elindulnak a feladatok az érzékszervek segítségével. Nyilván az erdő is sokat számít, hogy akkor, aznap mit tud nyújtani nekünk. Elképzelhető, hogy ugyanazon az ösvényen egyik nap egyfajta, másnap már másik fajta cserje tűnik fel, amelyet először nem vettem észre. Függ attól is, milyen fizikai és lelki állapota van a résztvevőknek.

– Hány órást szokott lenni egy-egy fürdőzés?

– Két-három óra egy ilyen alkalom. Persze, ha több résztvevő van, akkor elnyúlhat, amíg sikerül mindenkivel ráhangolódni arra az érzékelésre, amire szeretném felhívni a figyelmet. Attól is függ, mit akar az erdő és az ott kialakított védterünk nyújtani nekünk. Minél tovább maradunk, annál mélyebbre tudunk hatolni, és annál erősebb tapasztalatokra tehetünk szert.

– Egy hosszabb fürdőzésre milyen felszerelésre van szükség?

– Törülközőt semmiképp nem kell hozni. Aki nek mozgással, járással kapcsolatos kisebb-nagyobb problémája van, az túrabotot magával hozhat, de semmi egyéb nem szükséges. Előfordul az, hogy valaki saját energiáit elkészíti, de ilyenkor szólok előre: egy üvegből készült palackban a résztvevők hozzanak magukkal forrásvizet.

– Mikor, hogyan találta rá az erdőfürdőzésre?

– Sok éve kezdődött, amikor a világhálón megláttam egy reklámot az erdőfürdőzésről. Úgy reklámozták, hogy egy fotón rengeteg turista túrabotokkal menetelt. Én azt akkor kinevettem: mekkora marhaság, mit ki nem találunk? Én ugyanis egész életemben jártam a természetet, az erdőt, valamiért nekem fontos volt. Városon nőttem fel, s ha nem volt alkalmam kimenni az erdőbe, akkor a parkokat jártam. Nemrég szembejött velem ismét a kifejezés, erdőfürdőzés, és úgy voltam vele, hogy ha már ennyiszer megjelent, akkor csak utána kellene nézmem. Kiderült, én is ezt teszem gyerekkorom óta, csak hogy én a családdal, barátokkal járom az erdőt. Akkor még nem tudtam, hogy ez „intézményszerű” van, viszont öröm volt felfedezni, hogy egy ily kézenfekvő, természetes környezetet az emberiség végre a saját maga gyógyulására szeretne fordítani, amelyben nem a természeti források kiaknázását szorgalmazzuk, hanem a természettel való kapcsolatteremtést.

– Mire bátorítanál minket?

– Egészen addig, amíg részt vesznek egy ilyen vezetett sétán, álljanak meg néhány percre „a zöld mellett”, akár a városban, akár parkban, „kapcsolódjanak a növényekkel”, érintsék meg az összes érzékszervükkel, majd engedjék el.

Az erdőfürdő

Vezetett, tudatos séta a természetben. A megnevezés az 1980-as években Japánban kidolgozott shinrin-yoku (sinrin joku) módszer nevének megtévesztő tükörfordítása, ugyanis a séta a legritkább esetben jár tényleges fürdőzéssel. Az eredeti elnevezés tartalmilag sokkal inkább azt fejezi ki, hogy érzékeinkkel elmerülünk a természet atmoszférájában. A módszert Tomohide Akiyama dolgozta ki. Ő a különös szóösszetételt 1982-ben a japán erdészeti ügynökség igazgatójaként a wellness-célú ökoturizmus népszerűsítésére alkotta meg. A módszer világszerte egyre népszerűbb; figyelemre méltó eredményekkel kezeli a természettől elszakadt, „modern” városi ember olyan civilizációs megbetegedéseit, mint: a stressz okozta szív- és érrendszeri (kiemelten a magas vérnyomás) és emésztőrendszeri megbetegedések, a szorongás, a kiégés és a depresszió. Emellett integrálja a természetben töltött időnek és a természetterápiának az immunrendszert erősítő hatását, amely egyes tanulmányok szerint akár 30 nappal az erdőfürdőzést követően is mérhető. (wikipedia)

Maradjunk szentek Krisztusban

Megújult a szentgericei gyülekezeti ház

1. | Nem állunk távol ettől a gyülekezettől, hiszen a levél végső üzenete az életben maradás – fogalmazott a püspökhelyettes. A fennmaradás titka pedig az, hogy maradjunk Krisztus tanításában.

„Immár hagyománnyá vált Szentgericén, hogy minden évben gyülekezeti napot tartunk. Az évek során az összejövetel kinőtte magát, 2015-ben ezen az ünnepen felszenteltük a parókiát, 2019-ben a templomért és egészségügyi központért mondtunk hálát, ma pedig a régi parókia újjáépítésének és gyülekezeti házzá alakításának ünnepét üljük” – sorolta az elmúlt évek sikereit Batizán Attila helyi lelkipásztor. Háláját fejezte ki az egy emberként tevékenykedő gyülekezetnek, kiemelve a presbitérium, nőszövetség, fiatalság tevékenységét. „Ez az egység pedig épített, és nem csak falakat, hanem közösséget, hitet és Isten országát.”

Ambrus Attila egyházkerületi főgondnok szerint „itt az Úr építeni kívánta házát és őrizni az örökségét a megújult gyülekezeti házzal, amely a szentgericeiek erejét, hitét bizonyítja.” A főgondnok az édesanyákat köszöntve hozzátette, mindannyian hálásak lehetünk nekik, hiszen ők azok, akik megteremtik a jövőt.

„Ez a megújult gyülekezeti ház csak egy szelete egy tortának, hiszen mindannyian ismerjük azt az áldozatos munkát, amellyel a tiszteletes úr szolgál” – fogalmazott beszédében Veress Zsombor, a küllői egyházmege főgondnoka. Hozzátette, ez a hozzáállás mennyei erőforrásból ered, de egy családként működő gyülekezet együtt munkálkodásának az eredménye is.

Az ünnepségen Brendus Réka, a magyar kormány részéről köszöntötte az egybegyűlteket. Ma ünnepelünk, és ünnepelnünk is kell, fogalmazott, hiszen ezt tesszük, ha falvaink, városaink, közösségeink gyarapodnak. Mindezzel a közösség erejét igyekszünk megtartani, amely mi magunk vagyunk, hiszen rajtunk múlik, hogy mit hagyunk az utóknak. Szentgerice közössége egyszerre építi a közösség és Isten házát, ezzel példát mutatva hitből és elzántságból, hiszen ők tudják azt, hogy nem csupán önmaguknak, gyermekeiknek és unokáiknak is építenek.

Fotó: Kiss Gábor

Az ünnepséget a vallásörökösök szolgálata és a gyülekezet ifjúsági zenekarának műsora tette emlékeztetővé. A templomi ünnepség után Batizán Attila lelkipásztor, Kolumbán Vilmos püspökhelyettes, Brendus Réka főosztályvezető, Péter Ferenc tanácselnöke és Szócs Antal polgármester vágták el az épület előtt a nemzeti színű szalagot, majd járták be az újjáépített épületet.

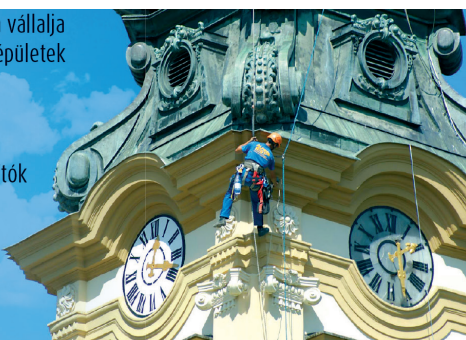
| PILBÁTH KINCŐ |

Hirdetés

Igényes, pontos munkát garantálva vállalja templomok, műemlékek, egyházi épületek felújítását és karbantartását az **ALPINBIST Kft.**

Tornyok, toronydíszek festését, felújítását, bádorgozását, villámhárítók és ereszcatornák szerelését ipari alpinechnikával végzi el állványozási költségek nélkül.

További információk a **0755 312 904** telefonszámon.

Salétromos falak? A Biodry erre egy végleges megoldást kínál!

Svájci technológiánk természetes módon állítja meg a kapilláris nedvességet régi épületekben, templomokban, műemlékekben.

További információ:
0770 765 537

www.biodryromania.ro

NEDVES FALAK?

biodry
ADVANCE WALL TECHNOLOGY

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy április 10-én életének 40. évében tragikus körülmények között elhunyt

Bíró István

madéfalvi lelkipásztor. A teológia elvégzése után gyakornok lelkipáztorként szolgált Marosvásárhelyen, 2014-től csíkszeredai beosztott lelkipáztorként szolgált, 2016-tól Madéfalván hirdette Isten igéjét. Temetésére április 13-án került sor Marosvásárhelyen. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A kiadványt támogatta

Toronyjavítás

-festés
-bádorgozás

LUKÁCS ALPIN'S

0744 612 079

ÜZENET

ISSN 1223-8848

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400158 Kolozsvár, Eötvös utca (str. Constanța) 1-3. sz.

Telefon: 0731-019404 • Drótposta: uzenet@reformatus.ro

<https://reformatus.ro/mediatar/kiadvanyok/uzenet> • Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. • A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Tipográfia: IDEA PLUS

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Miskolc-falusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában • Felelős vezető: Dávid Zoltán

